

UBND PHƯỜNG BỒ ĐỀ
TRƯỜNG THCS NGỌC LÂM
NĂM HỌC: 2025 -2026

ĐỀ KIỂM TRA CUỐI HỌC KÌ I
MÔN: NGỮ VĂN -KHỐI 8

Ngày thi: 25/12/2025

Thời gian: 90 phút

Đề thi: 01

PHẦN I: ĐỌC HIỂU:(4.0 điểm)

Đọc bài thơ sau:

CẢNH RỪNG VIỆT BẮC

(Hồ Chí Minh)

Cảnh rừng Việt Bắc thật là hay,
Vượn hót, chim kêu suốt cả ngày.
Khách đến thì mời ngô nếp nướng,
Săn về thường chén thịt rừng quay.
Non xanh, nước biếc tha hồ dạo,
Rượu ngọt, chè tươi mặc sức say.
Kháng chiến thành công ta trở lại,
Trăng xưa, hạc cũ với xuân này.

(*Hồ Chí Minh Toàn tập*- tập 5, NXB Chính trị Quốc gia, Hà Nội, 2000)

*** Chú thích**

1. **Tác giả:** **Hồ Chí Minh** (1890 – 1969). Lãnh tụ vĩ đại của dân tộc Việt Nam.

- Người là một nhà cách mạng kiệt xuất, đồng thời là một nhà thơ lớn.
- Thơ Người mang phong cách **nghệ thuật giản dị, mộc mạc** nhưng chứa đựng tư tưởng lớn (tinh thần lạc quan, yêu thiên nhiên, ý chí cách mạng sắt đá).

2. **Tác phẩm:** Bài thơ được sáng tác khoảng năm 1947, trong thời kỳ **kháng chiến chống Pháp** tại chiến khu **Việt Bắc**.

Trả lời câu hỏi bên dưới:

Câu 1(0.5 điểm). Bài thơ trên được viết theo thể thơ nào?

Câu 2(0.5 điểm). Cảm hứng chủ đạo của bài thơ là gì?

Câu 3(1.5 điểm). Chỉ rõ và nêu hiệu quả nghệ thuật của biện pháp tu từ liệt kê được sử dụng trong các câu thơ sau:

*Cảnh rừng Việt Bắc thật là hay,
Vượn hót, chim kêu suốt cả ngày.
Khách đến thì mời ngô nếp nướng,
Săn về thường chén thịt rừng quay.
Non xanh, nước biếc tha hồ dạo,
Rượu ngọt, chè tươi mặc sức say.*

Câu 4(1.5 điểm). Từ bài thơ trên, em hãy rút ra thông điệp ý nghĩa nhất. Lí giải vì sao em chọn thông điệp đó?

PHẦN II: VIẾT (6.0 điểm)

Câu 1(2.0 điểm). Em hãy viết đoạn văn khoảng 200 chữ phân tích 6 câu thơ đầu của bài thơ "*Cảnh rừng Việt Bắc*"(Hồ Chí Minh)

Câu 2(4 điểm). Bài thơ "*Cảnh rừng Việt Bắc*" đã khắc họa được vẻ đẹp thiên nhiên nơi chiến khu Việt Bắc trong những năm Bác hoạt động Cách mạng. Từ nội dung ấy, em hãy viết bài văn nghị luận khoảng 400 chữ nêu suy nghĩ của mình về **trách nhiệm của thế hệ trẻ ngày nay với việc giữ gìn và bảo vệ môi trường**.

Chúc các con bình tĩnh, tự tin, làm bài tốt !

Đề thi: 02

PHẦN I: ĐỌC HIỂU:(4.0 điểm)

Đọc bài thơ sau:

TỨC CẢNH PÁC BÓ

(Hồ Chí Minh)

Sáng ra bờ suối, tối vào hang,
Cháo bẹ, rau măng vẫn sẵn sàng.
Bàn đá chông chênh dịch sử Đảng^[1],
Cuộc đời cách mạng thật là sang.

(Tháng 2 năm 1941)

* **Chú thích:**

- Tác giả:** Hồ Chí Minh (1890 – 1969). Lãnh tụ vĩ đại của dân tộc Việt Nam.
 - Người là một nhà cách mạng kiệt xuất, đồng thời là một nhà thơ lớn.
 - Thơ Người mang phong cách **nghệ thuật giản dị, mộc mạc** nhưng chứa đựng **tư tưởng lớn** (tinh thần lạc quan, yêu thiên nhiên, ý chí cách mạng sắt đá).
- Tác phẩm:** Bài thơ được sáng tác vào năm 1941, không lâu sau khi Bác trở về nước sau 30 năm bôn ba tìm đường cứu nước, tại **hang Pác Bó** (Cao Bằng).
 - Tức cảnh: **Ghi lại cảm xúc tức thì** (ngay lập tức) trước một cảnh vật, sự việc cụ thể.
 - Pác Bó: Một **hang đá** ở xã Trường Hà, huyện Hà Quảng, tỉnh **Cao Bằng**. Đây là nơi Bác Hồ ở và làm việc đầu tiên khi trở về nước (1941).
 - Cuộc đời cách mạng: **Cuộc sống, công việc đấu tranh** vì sự nghiệp giải phóng dân tộc.

Trả lời câu hỏi bên dưới:

Câu 1(0.5 điểm). Bài thơ trên được viết theo thể thơ nào?

Câu 2(0.5 điểm). Cảm hứng chủ đạo của bài thơ là gì?

Câu 3(1.5 điểm). Chỉ rõ và nêu hiệu quả nghệ thuật của biện pháp tu từ liệt kê được sử dụng trong các câu thơ sau:

Sáng ra bờ suối, tối vào hang,

Cháo bẹ, rau măng vẫn sẵn sàng.

Câu 4(1.5 điểm). Từ bài thơ trên, em hãy rút ra thông điệp ý nghĩa nhất. Lí giải vì sao em chọn thông điệp đó?

PHẦN II: VIẾT (6.0 điểm)

Câu 1(2.0 điểm). Em hãy viết đoạn văn khoảng 200 chữ phân tích bài thơ "**Tức cảnh Pác Bó**" (Hồ Chí Minh)

Câu 2(4 điểm). Bài thơ "**Tức cảnh Pác Bó**" thể hiện tinh thần lạc quan, phong thái ung dung, tự tại và lòng yêu nước mãnh liệt của Bác Hồ trong khoảng thời gian hoạt động cách mạng ở Pác Bó. Từ nội dung ấy, em hãy viết bài văn nghị luận khoảng 400 chữ nêu suy nghĩ của mình về **vai trò của tình yêu quê hương đất nước đối với mỗi người hiện nay**.

Chúc các con bình tĩnh, tự tin, làm bài tốt !

UBND PHƯỜNG BỒ ĐỀ
TRƯỜNG THCS NGỌC LÂM
NĂM HỌC: 2025 -2026
Mã đề thi: 02

HƯỚNG DẪN CHẤM
ĐỀ KIỂM TRA CUỐI HỌC KÌ I
MÔN: NGỮ VĂN -KHỐI 8

Câu	Nội dung	Điểm
Phần I. ĐỌC HIỂU		
*Mức tối đa (4,0 điểm): Học sinh trả lời được các yêu cầu sau:		
Câu 1 (0.5đ)	Bài thơ được viết theo thể thơ Thất ngôn tứ tuyệt Đường luật	0.5
Câu 2 (0.5đ)	Cảm hứng chủ đạo của bài thơ là tinh thần lạc quan, tình yêu thiên nhiên, phong thái ung dung, tự tại đồng thời thể hiện niềm vui và sự say mê với công việc cách mạng của người chiến sĩ cách mạng vĩ đại - Hồ Chí Minh	0.5
Câu 3 (1,5đ)	1. Chỉ rõ biện pháp tu từ: Biện pháp tu từ liệt kê. “Sáng ra”, “tối vào”, “Cháo bẹ”, “rau măng”. 2. Nêu hiệu quả nghệ thuật: - Giúp câu thơ thêm sinh động, gợi hình gợi cảm, giàu nhạc điệu. - Gợi tả nếp sinh hoạt đều đặn, cuộc sống vật chất vô cùng thiếu thốn, đạm bạc nhưng gắn bó hòa hợp với thiên nhiên của Bác. -> Tinh thần lạc quan, ung dung, tự tại vượt lên khó khăn gian khổ của người chiến sĩ cách mạng vĩ đại trước mọi hoàn cảnh...	0.5 1
Câu 4 (1.5đ)	1. Thông điệp ý nghĩa nhất: Ví dụ - Thông điệp về tinh thần lạc quan trong cuộc sống khó khăn... - Sống hòa hợp gắn bó với thiên nhiên - Lòng yêu nước... 2. Lí giải: HS lí giải hợp lí	0.5 1
II. PHẦN VIẾT (6.0 điểm)		
Câu 1 (2.0đ)	Viết đoạn văn phân tích bài thơ "Tức cảnh Pác Bó"	
	a. Đảm bảo yêu cầu hình thức của đoạn văn nghị luận văn học: Học sinh có thể trình bày đoạn văn theo cách diễn dịch, quy nạp hoặc tổng phân hợp...	0.25
	b. Xác định đúng vấn đề nghị luận: Tinh thần lạc quan, ung dung, tự tại của người chiến sĩ cách mạng vĩ đại trước hoàn cảnh sinh hoạt gian khổ; đồng thời thể hiện niềm vui và sự say mê với công việc cách mạng .	0.25
	c. Triển khai vấn đề nghị luận: Học sinh có thể lựa chọn các thao tác lập luận phù hợp để triển khai vấn đề nghị luận theo nhiều cách khác nhau, có thể triển khai theo hướng sau:	1.0